

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Judecător: D. Sușchevici
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: Iu. Cimpoi, A. Danilov, I. Secrieru

Dosarul nr. 3ra-1115/17

DECIZIE

08 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Oleg Sternioală, Luiza Gafton
Mariana Pitic, Ion Druță

examinând recursurile declarate de către Serviciul Protecției Civile și Situații
Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne și Falca Valeriu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Falca Valeriu
împotriva Serviciului Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI cu privire la
anularea ordinului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, prin care a fost
admis apelul declarat de Falca Valeriu, a fost casată hotărârea Judecătoria Chișinău
(sediul Centru) din 27 februarie 2017 și emisă o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 28 decembrie 2016 Falca Valeriu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Serviciului Protecției Civile și Situații Excepționale al Ministerului
Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind anularea ordinului de sancționare.

În susținerea cererii depuse reclamantul a indicat că, la 10 noiembrie 2016
serviciul intern al Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI
RM a dispus în privința sa o anchetă de serviciu. Ca motiv pentru aceasta a servit
faptul că, Falca Valeriu a încălcat prevederile art. 38 al Legii cu privire la Serviciul
Protecției Civile și Situațiilor Excepționale și pct. 6 al Contractului individual de
muncă, și anume că, samavolnic a schimbat medicul de familie și a primit asistență
medicală nu de la instituțiile Serviciului medical al MAI RM.

Astfel, reclamantul accentuează că în urma concluziilor anchetei de serviciu, la
24 noiembrie 2016 pârâtul a fost emis ordinul, prin care Falca Valeriu a fost
sancționat disciplinar cu o pedeapsă sub forma de avertisment. Cu aplicarea acestei
sancțiuni reclamantul nu este de acord din următoarele motive: art. 38 alin. (1) al
Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie
2007 stabilește că: examenul medical și acordarea asistenței medicale
colaboratorilor Serviciului se efectuează, în conformitate cu Legea nr. 1585 din 27
februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, în

instituțiile medicale ale Ministerului Afacerilor Interne.

Susține reclamantul că cea mai apropiată instituție a Serviciului medical MAI se află la o distanță de 70 kilometri, în or. Edineț și 133 kilometri, în mun. Chișinău.

Tot reclamantul Falca Valeriu a menționat că, pentru a primi ajutor medical de urgență, persoana bolnavă trebuie să găsească un mijloc de transport (ca de obicei transportul public), să cheltuiască banii proprii pentru deplasarea la centrele sus menționate (tur-retur), însă în caz, când bolnavul are febră sau are durere acută aceasta este imposibil. Mai mult ca atât, colaboratorii Serviciului PC și SE nu are posibilitatea ca ceilalți cetățeni, de a chema medicul la locul de trai, deoarece medicii Serviciului medical al MAI nu sunt în stare să viziteze persoanele bolnave la domiciliu.

Reclamantul a reiterat că, la 28 septembrie 2016, fiind bolnav și neavând posibilitate să se deplaseze la instituția medicală din or. Edineț sau din mun. Chișinău, s-a adresat la medicul de familie la domiciliu. La rândul său medicul i-a explicat că pentru acordarea asistenței medicale, el trebuie să depună o cerere pentru a înregistra polița de asigurare obligatorie de asistență medicală și să aleagă medicul de familie.

Prin urmare, Falca Valeriu consideră că în cazul dat acțiunile sale nu conțin careva încălcări a disciplinei muncii sau a legislației în vigoare. În viziunea reclamantului schimbarea medicului de familie nicicum nu poate fi calificată ca necorespondere a atribuțiilor de serviciu sau ca încălcare a disciplinei de serviciu, nu există careva efecte sau consecințe negative și grave pentru interesele statului și al societății.

Totodată, reclamantul reiterează că s-a folosit de dreptul său garantat de Constituția țării și din această cauză este sancționat disciplinar. Persoanele care au efectuat ancheta de serviciu, eronat au tratat art. 38 alin. (1) al Legii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007 și au emis ordinului nr. 137 ef. din 25 noiembrie 2016. Această normă deja este veche, deoarece începând cu anul 2011 colaboratorii Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale sunt deținători ai polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală, pe care o plătesc din cont propriu. Anterior, când această asigurare se efectuează din bugetul statului, aplicarea formulei din legea sus menționată era corectă, însă Legea nr. 1585 din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală a fost modificată prin Legea nr. 117 din 17 iunie 2010, care în art. 25 alin. (1) stabilește dreptul persoanei asigurate la libera alegere a medicului, instituției medicale și formei acordării asistenței medicale.

Mai mul ca atât, în susținerea cererii depuse, reclamantul invocă două legi organice care concurează la un singur subiect. Conform art. 6 alin. (7) al Legii RM privind actele legislative nr. 780 din 27 decembrie 2001, în cazul în care între doua acte legislative cu aceeași forță juridică apare un conflict de norme ce promovează soluții diferite asupra aceluiași obiect al reglementării, se aplică prevederile actului posterior.

Reieșind din cele relatate, reclamantul Falca Valeriu consideră că corect s-a folosit de dreptul său la acordarea asistenței medicale și nu a admis careva încălcări al disciplinei muncii sau atribuțiilor de serviciu, nu a dăunat intereselor statului sau a societății.

Astfel, reclamantul solicită anularea ordinului nr. 137 ef din 24 noiembrie

2016.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2017 cererea de chemare în judecată înaintată de Falca Valeriu împotriva Serviciului Protecției Civile și Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind anularea ordinului Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 137 ef din 24 noiembrie 2016 cu privire la sancționarea șefului Centrului de dirijare și intervenție operativă „NORD” subordonat Aparatului Serviciului PC și SE căpitan al s/s Falca Valeriu, a fost respinsă ca fiind tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 s-a admis apelul declarat de Falca Valeriu, s-a casat hotărârea Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2017 și s-a pronunțat o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Falca Valeriu s-a admis, s-a anulat ordinul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI RM nr. 137 ef din 24 noiembrie 2016, cu privire la aplicarea sancțiunii disciplinare sub formă de avertisment șefului Centrului de dirijare și intervenție operativă „Nord”, căpitanului serviciului de salvare Falca Valeriu, ca fiind ilegal.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 16 august 2017, în termenul prevăzut de lege, Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 și a hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2017, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată înaintate de Falca Valeriu.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că instanțele inferioare la examinarea cauzei au aplicat eronat normele de drept material ce guvernează raportul juridic litigios, precum și prevederile contractului individual de muncă anexat la materialele cauzei. Prin urmare, consideră recurentul că concluziile instanței de apel sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

La data de 16 octombrie 2017 și Falca Valeriu a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017, în partea nesoluționării de către instanța de apel a cerinței privind încasarea cheltuielilor de judecată, solicitând pronunțarea unei hotărâri în cu privire la încasarea din contul pârâtului a cheltuielilor de judecată în sumă de 4 000 lei.

În motivarea recursului, recurentul a indicat că instanța de apel nu a aplicat normele de drept procedural ce țin de încasarea cheltuielilor de judecată.

Conform art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Având în vedere că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa părților la 10 iulie 2017 (f.d. 163), cât și faptul că la materialele cauzei lipsesc careva probe ce ar demonstra momentul comunicării acesteia, recursul înaintat de Falca Valeriu se consideră declarat în termen.

La 19 octombrie 2017 intimatul Falca Valeriu a prezentat referință pe marginea recursului declarat de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, solicitând respingerea acestuia.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 25 octombrie 2017, recursurile înaintate de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne și Falca Valeriu au fost declarate admisibile.

Analizând criticile invocate de către recurenți în cererile de recurs, Colegiul

ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Falca Valeriu, de a admite recursul înaintat de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne și de a casa actele judecătorești contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri din considerentele ce urmează:

În conformitate cu art. 442 alin. (1) CPC *„Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi”*.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC *„Instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre”*.

Cu privire la termenul de prescripție, Colegiul menționează următoarele:

Conform art. 17 alin. (1) lit. c) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, *„Termenele de adresare în instanța de contencios administrativ Cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă”*.

Colegiul reține că actele de numire, transferare, detașare sau eliberare din funcție, inclusiv de aplicare a sancțiunilor disciplinare în privința funcționarului public, a funcționarului public cu statut special, inclusiv a militarilor, a persoanelor cu statut militar, se contestă direct în instanță de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data când persoana a luat cunoștință de acest act sub semnătură sau i-a fost înmînat actul.

La caz, Colegiul constată că ordinul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 137 ef din 24 noiembrie 2016 Cu privire la sancționarea șefului Centrului de dirijare și intervenție operativă „NORD” subordonat Aparatului Serviciului PC și SE căpitan al s/s Falca Valeriu, a fost comunicat reclamantului contra semnătură la 25 noiembrie 2016 (f.d. 8).

Conform art. 17 alin. (4) din Legea nr. 793, *„Termenul de 30 de zile specificat la alin. (1) este termen de prescripție, iar termenul de 6 luni specificat la alin. (6) este termen de decădere”*.

Pentru determinarea corectă a momentului expirării termenului, Colegiul va reține următoarele norme de drept, care determină curgerea termenului și expirarea acestuia.

Conform art. 261 alin. (1) Cod Civil, *„Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, atunci ziua survenirii evenimentului sau momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului”*.

Având în vedere că actul administrativ contestat a fost comunicat reclamantului la 25 noiembrie 2016, Colegiu menționează că termenul pentru sesizarea instanței de judecată a început a curge în ziua imediat următoare (26 noiembrie 2016).

Conform art. 265 Cod Civil, *„Dacă ultima zi a termenului este o zi de duminică, de sîmbătă sau o zi care, în conformitate cu legea în vigoare, la locul executării obligației este zi de odihnă, termenul expiră în următoarea zi lucrătoare”*.

Raportând norma legală enunțată la circumstanțele cauzei, Colegiul

menționează că ultima zi a termenului de prescripție este 25 decembrie 2016, zi de duminică.

Conform art. 264 alin. (6) Cod Civil, *„Documentele depuse la oficiile poștale sau telegrafice pînă la ora 24 a ultimei zile a termenului se consideră depuse în termen. Echivalează cu depunerea la poștă transmiterea textului documentului prin teletip, fax și prin alte mijloace de comunicație”*.

Din materialele cauzei rezultă că cererea de chemare în judecată înaintată de Falca Valeriu a fost depusă prin intermediul oficiului poștal (f.d. 10) la 26 noiembrie 2016. Prin urmare, Colegiul constată că dreptul la acțiune a fost exercitat de către Falca Valeriu în termenul prevăzut de lege.

Cu privire la fondul cauzei, Colegiul menționează următoarele:

Contractul individual de muncă nr. 5709 confirmă că la data de 25 decembrie 2012, Falca Valeriu a fost angajat în calitate de șef al schimbului de serviciu în cadrul detașamentului salvare-deblocare nr. 2 al Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale al MAI (f.d. 63).

Astfel, din momentul încheierii respectivului contract individual de muncă, Falca Valeriu și-a asumat anumite obligații.

Conform art. 38 alin. (1) din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007, *„Examenul medical și acordarea asistenței medicale colaboratorilor Serviciului se efectuează, în conformitate cu Legea nr.1585-XIII din 27 februarie 1998 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală, în instituțiile medicale ale Ministerului Afacerilor Interne”*.

La fel, Colegiul reține că aceiași obligație a fost înserată în contractul individual de muncă menționat mai sus (pct. 6).

Conform art. 44 din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007 (în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat), *„Disciplina de serviciu reprezintă obligația colaboratorilor de a respecta și a executa întocmai prevederile prezentei legi și ale altor acte normative, inclusiv ale ordinelor (dispozițiilor, deciziilor, hotărîrilor) respective ale șefilor”*.

Art. 46 al aceleiași legi (în vigoare la momentul emiterii actului administrativ contestat) prevede că *„Răspunderea disciplinară a colaboratorului intervine în cazurile de îndeplinire necorespunzătoare a atribuțiilor și de încălcare a disciplinei de serviciu”*.

Raportând normele legale enunțate la circumstanțele cauzei, Colegiul reține că reclamantul Falca Valeriu contrar obligațiilor asumate în temeiul contractului individual de muncă nr. 5709 și prevederilor Legii nr. 93 din 05 aprilie 2007, s-a adresat pentru îngrijiri medicale la Centrul de Sănătate nr. 2 mun. Bălți. La fel, Falca Valeriu s-a exclus de la evidența Instituției medico-sanitare Centrul curativ-profilactic „Nord” al Serviciului Medical al MAI, cu trecerea la evidența Centrului de sănătate nr. 2 mun. Bălți.

În acest context, Colegiul reține că acțiunile lui Falca Valeriu contravin obligației prevăzute la art. 38 alin. (1) din Legea Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 93 din 05 aprilie 2007 (în vigoare la momentul emiterii ordinului de sancționare disciplinară) și sub aspectul art. 44 din aceeași lege, constituie abatere disciplinară. Prin urmare, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel incorect a constatat existența temeiului de anulare a actului administrativ

prevăzut la art. 26 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 793 și incorect a anulat ordinul Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale nr. 137 ef din 24 noiembrie 2016 Cu privire la sancționarea șefului Centrului de dirijare și intervenție operativă „NORD” subordonat Aparatului Serviciului PC și SE căpitan al s/s Falca Valeriu.

Reieșind din cele expuse mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de fond incorect a constatat caracterul tardiv al acțiunii înaintate de Falca Valeriu, iar instanța de apel incorect a declarat nul ordinul contestat.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Falca Valeriu, de a admite recursul înaintat de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea acțiunii formulate de Falca Valeriu.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b), art. 445 alin. (3) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Falca Valeriu.

Se admite recursul declarat de Serviciul Protecției Civile și Situații Excepționale al Ministerului Afacerilor Interne.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 27 iunie 2017 și hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 27 februarie 2017, emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Falca Valeriu împotriva Serviciului Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI cu privire la anularea actului administrativ.

Se pronunță o hotărâre nouă după cum urmează:

Cererea de chemare în judecată depusă de Falca Valeriu împotriva Serviciului Protecției Civile și Situații Excepționale al MAI cu privire la anularea actului administrativ se respinge ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Oleg Sternioală

Luiza Gafton

Mariana Pitic

Ion Druță